

پارک آمادای وزمینی که بعد از هفت سال هنوز آماده نیست

سپهرغرب، گروه شهر – پاهره ترابی‌مهوش؛ در گفت‌وگو با معاون شهرسازی و معماری شهرداری همدان مشخص شد؛ هنوز زمین این پارک فرامنطقه‌ای به لحاظ در محدوده و حریم بودن بلامتکلیف است.

پروژه پارک آمادای! اگر به هفت سال پیش برگردیم طبق اسناد موجود محمدناصر نیکبخت؛ استاندار سابق همدان دوم دی‌ماه سال ۹۶ طی یک ماهو و بازخورد خبری مبنی بر وضعیت نابه‌سامان تپه تاریخی پیسا در شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر برای جلوگیری از تجمع معتادان در این محوطه تاریخی دستور ساخت یک بوستان را صادر و تأکید کرد؛ یک‌سوم هزینه تبدیل این مکان به بوستان را پرداخت می‌کنیم.

چالبتر اینکه پس از سه سال وقفه دوراهه سال ۱۳۹۹ نیز عباس صوفی؛ شهردار وقت همدان با اشاره به اختصاص سه میلیارد تومان اعتبار برای احداث پروژه بزرگ پارک آمادای همدان در همان سال گفت؛ برای سال آینده ۱۴ میلیارد تومان اعتبار برای این طرح در بودجه پیش‌بینی شده چراکه باید بخشی از اراضی مربوط به این طرح تملک شوند که این نیز اندکی هزینه‌بر است. پرونده طرح بزرگ پارک آمادای برای کارشناسی و تصویب به اداره کل مسکن و شهرسازی ارسال شده، علاوه بر این دو مشاور مطالعات امکان‌سنجی طرح را انجام می‌دهند، به‌دلیل تاریخی بودن منطقه جلساتی نیز با میراث فرهنگی برگزار شده تا طرح به نحو احسن انجام شود. طرح آمادای پروژه‌ای بسیار بزرگ بوده و احداث آن به هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. برای تأمین بخشی از هزینه‌ها به‌دنبال جذب سرمایه‌گذار هستیم تا کارها با سرعت بیشتری پیش رود. پارک فرامنطقه‌ای آمادای در منطقه چهار همدان که یکی از مناطق محروم شهر به‌شمار می‌آید احداث می‌شود و می‌تواند سبب کاهش ساخت‌وسازهای غیر مجاز و پهنرفت منطقه در عرصه‌های مختلف شود. احداث پارک فرامنطقه‌ای آمادای نقطه عطفی در منطقه

به‌شمار می‌آید. در حال حاضر بخشی از کار در قالب احداث پارک‌های حاشیه‌ای آغاز شده اما به طور کلی عملیات اجرایی این طرح رسماً از سال آینده آغاز می‌شود.

اما با گذشت چهار سال از این وعده، هنوز شاهد آغاز عملیات اجرایی این پروژه نیستیم؛ بنابراین با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این باره با محمد فرهمندراد؛ معاون شهرسازی و معماری شهرداری همدان و محمدخلیل البرزنیا؛ دبیرگروه تخصصی شهرسازی نظام‌مهندسی کشور گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

معاون شهرسازی و معماری شهرداری همدان با بیان اینکه اجرای چنین پروژه‌ای منوط به آن است که در ابتدای امر محدوده شهری همدان در طرح جامع تعیین تکلیف شود گفت: متأسفانه در پی عدم ابلاغ طرح جامع هنوز تکلیف مشخص نیست که طرح در محدوده و یا حریم شهر قرار دارد زیرا با تعیین تکلیف این امر، متولی اجرای آن متفاوت خواهد بود.

محمد فرهمندراد با تأکید بر اینکه در حال حاضر اراضی مربوط به این طرح خارج از محدوده و داخل حریم قرار دارد، اظهار کرد: میحت دیگر مطرح در این پروژه مرتبط با اراضی ۴۴ هکتاری منطقه است؛ چراکه مالکان هنوز موفق به تفکیک این اراضی نشده‌اند؛ یعنی در یک مقطع زمانی به‌دنبال توافق با شهرداری بودند که در این زمینه موفقیتی حاصل نشد. پس برای پیگیری کار به سمت اداره کل راه و شهرسازی متمایل شدند که متأسفانه هنوز این روند نیز به نتیجه نرسیده است.

در ادامه دبیرگروه تخصصی شهرسازی نظام مهندسی کشور نیز در ادامه درخصوص ضرورت اجرای این پروژه در منطقه چهار شهرداری و الزاماتی که باید در اجرای آن مد نظر قرار گیرد گفت: در ضرورت اجرای این پروژه شک نیست. محمدخلیل البرزنیا ادامه داد: طبق تعریف اولیه ارائه‌شده درخصوص این طرح قرار است این پارک

در قامت یک پارک فرامنطقه‌ای در یکی از محوره‌ای اصلی شهر همدان و در عین حال در محور گردشگری منتهی به غار علیصدر ایفای نقش کند. وی با ابراز اینکه یقیناً در حریم و یا در محدوده قرار گرفتن اراضی مانعی برای اجرای این پروژه نیست زیرا این امر تنها در میحت متولی‌گری اجرا تأثیرگذار خواهد بود تصریح کرد: آنچه مسلم است اینکه مهم‌ترین چیز امروز همتی است که برای اجرای این پروژه وجود ندارد.

وی با اشاره به نوع طراحی و شکل اجرایی که در این پروژه می‌بایست مورد توجه قرار گیرد، گفت: نکته نخست اینکه باید با توجه به وجود تپه باستانی آمادای که تاریخ آن یقیناً به پیش از اسلام می‌رسد اولاً حریم رعایت شده و در وهله بعدی در ساخت و سازها و طراحی مبلمان و المان‌ها به‌عنوان یک داشته هویت‌بخش به این ظرفیت تاریخی توجه کرد.

دبیرگروه تخصصی شهرسازی نظام‌مهندسی کشور با عنوان اینکه استفاده از ظرفیت اکولوژیکی رودخانه موجود در این پارک نیز یکی از نکات انجام‌شود که بتواند نیاز گردشگر را به بهترین شکل پاسخ دهد. البرزنیا با ابراز اینکه محل اجرای این طرح در جوار چند منطقه کم‌برخوردار قرار گرفته که در آن‌ها سرانه فضای سبز در وضعیت فخرنج قرار دارد عنوان کرد: بر این اساس اجرای این طرح از این منظر نیز یک ضرورت است.

وی با اشاره به اینکه امروز شهرداری برای ارائه آمار متأسفانه رفوز وسط بلوارها را نیز به‌عنوان فضای سبز اعلام می‌کند، گفت: مسئله این است که منظور از فضای سبز شهری آن‌هایی است که کارکرد اجتماعی و اکولوژیکی دارند که در این منظم ما تنها از چند پارک جیبی با این خصوصیات آن هم به‌صورت محدود برخورداریم. وی با بیان اینکه با توجه به بافت منطقه و فرامنطقه‌ای بودن یقیناً می‌بایست در اجرای متوسط برای به دست آوردن مسکن مناسب با هزینه‌های مقرون به‌صرفه بود.

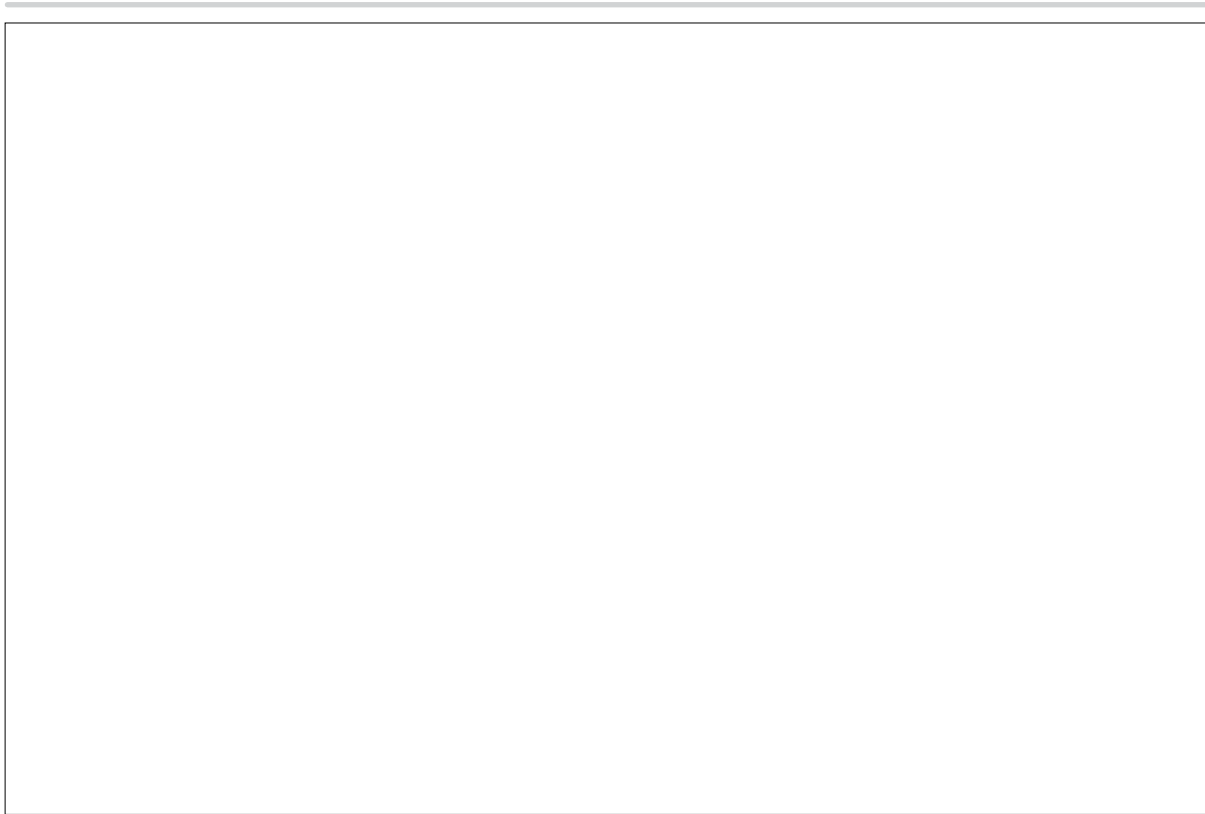
برنامه CWS با حمایت بانک جهانی و برنامه اسکان سازمان ملل متحد (U.N-Habitat) راه‌اندازی شد و منابع بیشتری را در اختیار ساکنان مناطق حاشیه‌نشین قرار داد. این برنامه با تمرکز بر بازسازی و گسترش زیرساخت‌ها، هدف اصلی خود را حذف زاغه‌ها و فراهم آوردن مسکن مناسب برای افراد نیازمند قرار داده است و با همکاری دولت محلی و سازمان‌های غیر دولتی، برنامه‌هایی را برای ارتقای وضعیت بهداشت، آموزش و اشتغال ساکنان محله‌های کم‌برخوردار اجرا می‌کند. ترویج مشارکت اجتماعی در این پروژه در برنامه از اهمیت بالایی برخوردار است، به‌طوری‌که ساکنان محله‌ها در فرایند برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های تأمین آب شرب، بهداشت عمومی و دسترسی به خدمات اجتماعی جدید شرکت می‌کنند. برنامه CWS با ارائه مشاوره و آموزش‌های لازم به ساکنان به آن‌ها کمک می‌کند تا مهارت‌های خود را افزایش دهند و از فرصت‌های جدید بهره‌برداری کنند که نتیجه‌های آن کاهش فقر و ایجاد جامعه‌ای پایدار و منسجم‌تر است.

داناتگ یک منطقه اقتصادی کلیدی در مرکز وینتا با ۷۴۰ هزار نفر جمعیت است که ۸۰ درصد آن‌ها در مناطق شهری زندگی می‌کنند اما از مسکن مناسب برخوردار نبودند. بانک توسعه آسیایی به همراه دولت و برنامه‌ریزان شهری در تلاش برای توسعه زیرساخت‌های جدید و ارتقای سیستم تأمین آب است و برنامه‌هایی را بر متمرکز بر کاهش فقر و ریشه‌کنی گرسنگی، از طریق ارائه فرصت‌های شغلی بیشتر و راه حل‌های مناسب برای خدمات بهداشتی راه‌اندازی کرده. این شهر در حال حاضر با محدودیت‌های بودجه‌ای برای توسعه خود مواجه است اما امیدوار است بتواند مناطق شهری عاری از زاغه‌ها را برای شهروندان فراهم کند.

بیرمنگام، انگلستان
بیرمنگام در تلاش است تا نمایندگان جامعه را به عنوان میانجی‌گر در فرایند بازآفرینی شهری، به‌ویژه در پاسخ به چالش‌های ناشی از تحریم‌های مالی و رشد سریع جمعیت توانمند کند. پس از بحران مالی و کاهش شدید بودجه، شورای شهر بیرمنگام بسیاری از پروژه‌های بازآفرینی را متوقف و مدل جدیدی را معرفی کرد که در آن نمایندگان محلی آموزش‌های پوشش گسترده برنامه‌های مورد اعتماد بین ساکنان و شورای شهر عمل می‌کنند. این مدل توانمندسازی به ساکنان حس مسئولیت و تعلق به جامعه را القا می‌کند و آن‌ها را تشویق می‌کند که در حل چالش‌های محلی فعال باشند. رویکرد برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی اجتماعی (CEDP) به ایجاد اکوسیستم‌های کمک می‌کند که بر راه انسانی تمرکز دارند. درس‌های یاد گرفته‌شده از این پروژه شامل ضرورت پرهیز از رهبری در ابتکارات، جلوگیری از وابستگی به کمک‌های مالی و اهمیت ایجاد مهارت‌های جدید در نهادهای محلی است که تقویت مشارکت‌های پایدار و همکاری میان شهرداری و جوامع محلی را به‌دنبال دارد.

شهر

- پنج‌شنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۳**
- سال هفدهم ■ شماره ۲۹۷۰**

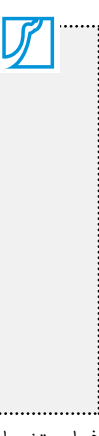
خم یک کوچه‌ایم.

شهر خوب یافتنی نیست، ساختنی است، شهر ما به فضاهای سبز، تفریح، آرامش، احترام به حقوق شهروندان و درایت نیاز دارد، حال آنکه احداث پارک‌هایی همچون پارک فرامنطقه‌ای که در آن ابعاد مختلف در عرصه خدمات‌رسانی به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار می‌تواند ما را در رسیدن به این شرایط مطلوب تا حد بسیار زیادی کمک کند؛ بنابراین احداث چنین فضایی در این نقطه از شهر با توجه به سرانه پایین فضای سبز و تفریحی، می‌بایست از اولویت‌های ویژه مدیریت شهری باشد.

مهم‌تر آنکه امروز بیشتر پارک‌های همدان از شاخص‌های هویت شهری مطلوب بی‌بهره و بسیاری از آن‌ها، از یک کارکرد و یا کارکردهای مشابهی برخوردارند.

پارک‌ها به جایگاه و اهمیت شهر همدان؛ ایجاد پارک یا پارک‌های چندمنظوره به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار و در عین حال با به‌کارگیری

کدام شهرها رهبران آینده خواهند بود؟

سپهرغرب، گروه شهر؛ موفقیت شهرها در آینده باید بیشتر بر موضوعاتی همچون اقدامات آب‌وهوایی و تغییرات جمعیتی متمرکز داشته باشد که داده‌ها نشان می‌دهد پاریس، ونکوور و سنگاپور شهرهای پیشروی آینده در این زمینه هستند.

شهرها برای موفقیت در آینده و جذب سرمایه‌گذاری باید بیشتر روی موضوعاتی همچون اقدامات آب‌وهوایی و تغییرات جمعیتی متمرکز و فراتر از شاخص‌های سنتی از جمله عملکرد اقتصادی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل برای جذب سرمایه‌گذاری عمل کنند. بر اساس یک ردیاب شهرهای رقابتی جدید، پاریس، ونکوور و سنگاپور از جمله شهرهایی هستند که در آینده پیشرو خواهند بود.

■ تمرکز بر کنش‌های اقلیمی
«ردیاب بازتعریف رقابت‌پذیری شهری» برای سنجش شهرهایی با بهترین موقعیت برای موفقیت بلندمدت، ۶۳ شهر را مطابق با ۳۷ شاخص موفقیت در آینده مورد بررسی قرار داد که حدود یک‌چهارم آن‌ها بر اقدامات آب‌وهوایی متمرکز هستند. این شاخص‌ها شامل چهار حوزه ارزیابی کلیدی برای رقابت شهرها می‌شوند که عبارتند از:

– جذابیت سرمایه‌گذاری
– دارایی‌ها و زیرساخت‌ها
– زیست‌پذیری و دوست‌داشتنی بودن
– مدیریت شهری و حکمرانی
پاریس، ونکوور و سنگاپور به‌دلیل عملکرد روشن در زمینه عوامل حیاتی برای موفقیت بلندمدت از جمله خطر سیل و دسترسی به انرژی‌های تجدیدپذیر در کنار سایر مسائل مهم هم‌چون تغییرات جمعیتی و زیست‌پذیری، بهترین جایگاه‌ها را به خود اختصاص دادند. شهرهای دیگر بر اساس آمادگی برای موفقیت در آینده در جایگاه‌های دیگر با عناوین «رهبر»، «مدعی» رهبری»، «در حال ظهور» یا «مشتاق» طبقه‌بندی شدند.

تجزیه‌وتحلیل حاضر با تکمیل بعضی از مفروضات سنتی در مورد شهرهای رقابتی جهانی، نشان داد که شهرهای رهبر آینده ممکن است به‌طور کامل متفاوت از شهرهای موفق امروز باشند. لیما، بزرگ‌ترین شهر پرو، پیشرو برای جذابیت سرمایه‌گذاران است و پتانسیل بالایی را برای به چالش کشیدن شهرهای قدرتمند سنتی نشان می‌دهد. پرو نیز به‌عنوان یک رهبر منطقه‌ای در امور مالی سبز رشد خواهد کرد.

شهرهایی همچون ستول، ملیورن و بوئنوس آیرس نیز در اقدامات اقلیمی و انعطاف‌پذیری پیشرو خواهند بود و پیش‌تاز جذابیت برای سرمایه‌گذاران هستند. بارسلونا، برلین و تورنتو

در عین حال جذب سرمایه‌گذار، در درازمدت موفقیت بهتری خواهند داشت. شهرهای جدید و نوظهوری نیز وجود دارند که در ایجاد فراگیری کسب کردند که این امر نشان‌دهنده نیاز جهانی به بهبود عمده در این زمینه است. این ردیاب همچنین نشان‌دهنده میزان تأثیر

سپهرغرب، گروه شهر؛ استراتژی‌های برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای راهی برای بررسی، تحلیل، طراحی و اجرای سیاست‌های مختلف در زمینه‌های معماری، بهداشت عمومی و اقتصاد است تا برای معماران، سیاستمداران و شهروندان به محله‌های فقیرنشین در برنامه‌های جدید در راستای ایجاد راهکارهای جامع برای مقابله با چالش‌های جهانی ضروری است.

مسئله توسعه و بهبود شرایط زندگی در محله‌های فقیرنشین به یکی از چالش‌های کلیدی کشورهای مختلف در سراسر جهان تبدیل شده که نه‌تنها از جنبه‌های اجتماعی و اقتصادی، بلکه از دیدگاه‌های محیطی و انسانی نیز اهمیت فراوانی دارد. با افزایش جمعیت شهری و تغییرات سریع در ساختار جوامع، نیاز به توجه به محله‌های فقیرنشین و حل معضلات آن‌ها بیش از پیش احساس می‌شود.

با توجه به روند رو به رشد شهرنشینی، بسیاری از افراد در جست‌وجوی فرصت‌های بهتر شغلی و زندگی، به شهرها مهاجرت می‌کنند که عاملی برای رشد سریع محله‌های فقیرنشین می‌شود که در آن‌ها خدمات بهداشتی، آموزشی و زیرساخت‌های اساسی با کمبود مواجه است. پیش‌بینی می‌شود مناطق شهری تا سال ۲۰۵۰ نزدیک به ۷۰ درصد از جمعیت جهان را در خود جای دهد، برنامه‌ریزی شهری صحیح لازمه این است که مناطق آینده مکان‌هایی امن و انعطاف‌پذیر به‌ویژه برای گروه‌های کم‌درآمد باشد.

نابرابری اجتماعی و اقتصادی یکی از مقوله‌های مهم در دنیای معاصر است که منجر به تضعیف بنیان اقتصادی، بروز تنش‌ها و ناراضیاتی‌های اجتماعی می‌شود. بنابراین توجه به بهبود شرایط زندگی در محله‌های فقیرنشین باید به‌عنوان یک عامل کلیدی در برنامه‌ریزی شهری به‌منظور کاهش این نابرابری‌ها و تقویت همبستگی اجتماعی در نظر گرفته شود. یکی از اهداف اصلی توسعه پایدار سازمان ملل متحد، کاهش فقر و بهبود کیفیت زندگی برای همه ساکنان کره زمین است. بهبود شرایط زندگی در این محله‌ها و افزایش دسترسی به آموزش، بهداشت و فرصت‌های شغلی می‌تواند در دستیابی به این هدف کمک‌کننده باشد.

آسیب‌پذیری محله‌های فقیرنشین نسبت به چالش‌های جهانی نظیر تغییرات اقلیمی و بحران‌های اقتصادی به‌وضوح نمایان است، این مناطق بی‌شرایحت تأثیر این بحران‌ها قرار می‌گیرد و توانایی کمتری در مواجهه با آن‌ها دارد. بنابراین توجه به این محله‌ها در راستای ایجاد راهکارهای جامع برای مقابله با چالش‌های جهانی و دستیابی به اهداف توسعه پایدار سازمان ملل ضروری است.

■ برنامه‌ریزی شهری و کاهش فقر

برنامه‌ریزی شهری مناسب نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی در محله‌های کم‌درآمد دارد و حمایتی حیاتی برای مقابله با فقر است.